SHARITAGE

Verze říjen 2026

ArchaeoTrail

Příručka krok za krokem

Funded by the European Union

VolkswagenStiftung

Systém ArchaeoTrail byl vyvinut s podporou Volkswagen Foundation (Az 97 827). Projekt SHARITAGE je financován Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanovisky autora či autorů a nemusejí odrážet názory Evropské unie ani NA-DAAD. Evropská unie ani poskytovatel podpory za ně nenesou odpovědnost.

Začínáme

Úvod

ArchaeoTrail je systém tvořený dvěma vzájemně propojenými částmi, jehož cílem je zpřístupnit archeologická naleziště a lokality kulturního dědictví veřejnosti prostřednictvím digitálních komentovaných prohlídek. První část tvoří aplikace ArchaeoTrail App, která návštěvníkům umožňuje poznávat archeologické lokality pomocí chytrého telefonu. Díky GPS navigaci vede uživatele po předem stanovené cestě a na každé stanici trailu poskytuje informace, obrázky, zvukové nahrávky, videa a další multimediální obsah. Druhou částí je ArchaeoTrail Portal (www.archaeotrail.org), který umožňuje archeologům, správcům lokalit, pedagogům a dalším tvůrcům obsahu navrhovat a publikovat vlastní digitální traily. Vytvářením stanic, nahráváním multimediálního obsahu a uspořádáním stanic v rámci trailu mohou uživatelé připravovat interaktivní prohlídky dostupné prostřednictvím ArchaeoTrail App.

Tento návod se zaměřuje na platformu ArchaeoTrail a vysvětluje, jak vytvářet a spravovat traily. Krok za krokem popisuje přípravu obsahu, vytváření stanic, jejich sestavení do trailu a zpřístupnění návštěvníkům prostřednictvím ArchaeoTrail App.

Než začnete

Než začnete vytvářet trail, ujistěte se, že máte připravené všechny potřebné informace a materiály:

(1) Název a krátký popis trailu.
(2) Ilustraci nebo titulní obrázek trailu.
(3) Název a textový obsah každé stanice.
(4) Obrázky pro každou stanici.
(5) Volitelné doplňkové soubory ke stanicím, například zvukové nahrávky, videa nebo obrázky.
(6) Volitelné kvízové otázky (výběr z možností nebo doplnění mezer).

Důležité: Než budete moci vytvořit trail, musíte nejprve vytvořit všechny stanice, které bude trail obsahovat.

Před zahájením tvorby trailu se ujistěte, že jsou vytvořeny všechny plánované stanice. Dodatečné přidávání stanic do již existujícího trailu může být obtížné a časově náročné, proto důrazně doporučujeme připravit a vytvořit všechny stanice předem.

Krok 1: Vytvořte si profil

Registrace a přihlášení

Abyste mohli platformu ArchaeoTrail používat, musíte si nejprve vytvořit uživatelský účet. Přejděte na www.archaeotrail.org a zaregistrujte se kliknutím na tlačítko v pravém horním rohu stránky. Během registrace budete vyzváni k výběru uživatelského jména a hesla a k zadání svého jména, e-mailové adresy a příslušnosti k instituci. Před dokončením registrace nezapomeňte zaškrtnutím příslušného políčka přijmout Terms of Service.

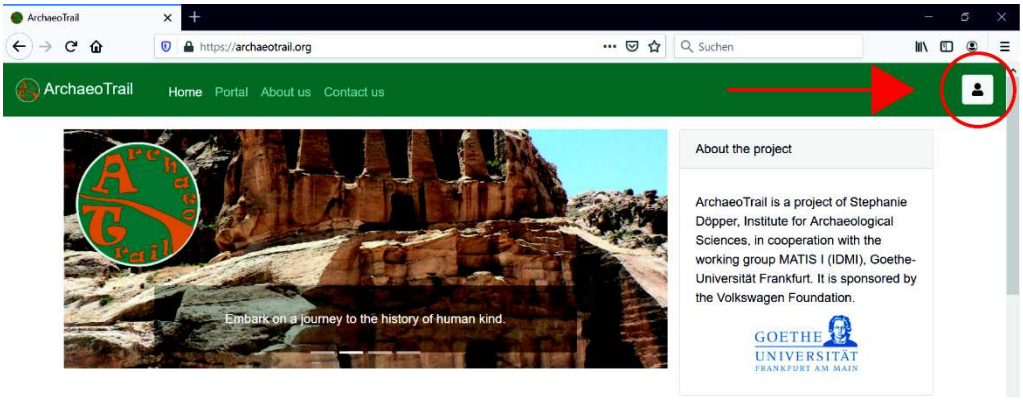

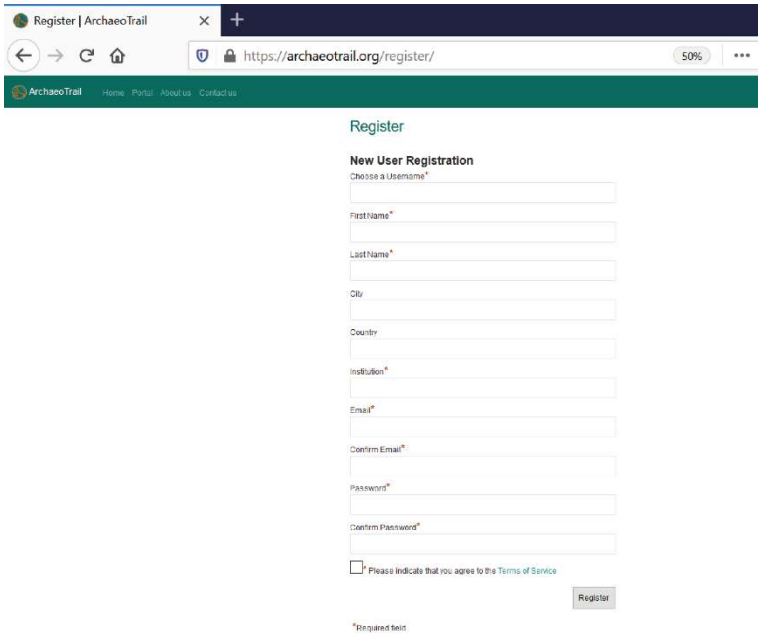

Po dokončení registrace vstoupíte do platformy kliknutím na záložku Portal v horní části stránky. Jakmile máte účet vytvořený, můžete se při dalších návštěvách přihlašovat přímo prostřednictvím Portal, aniž byste museli procházet hlavní webovou stránku.

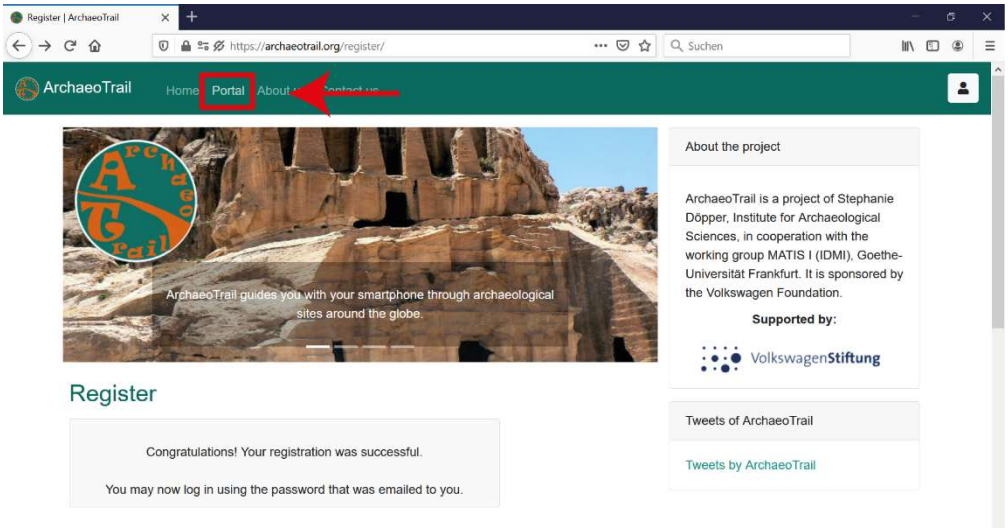

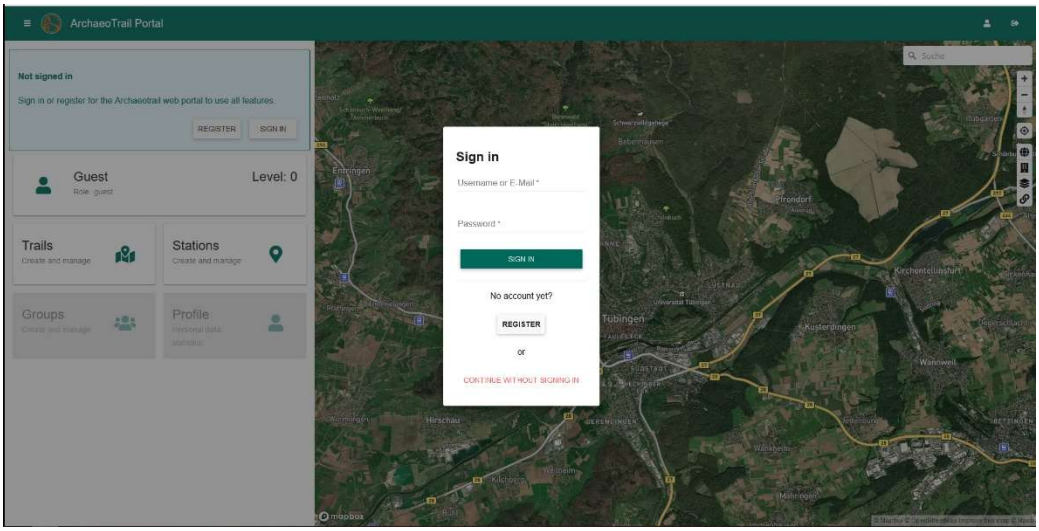

Portál

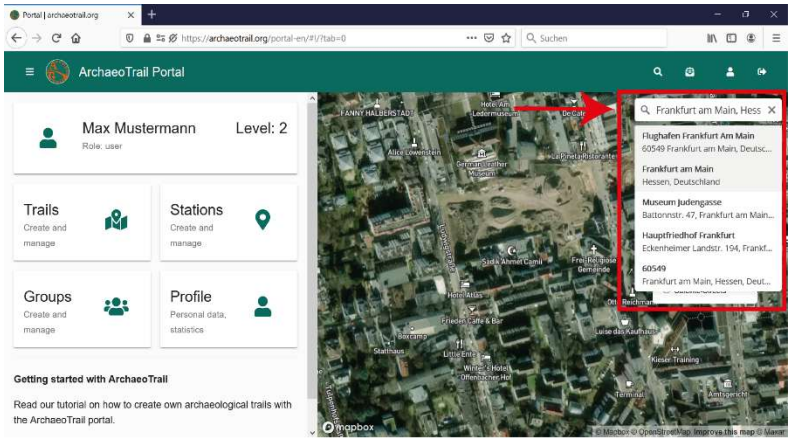

Na pravé straně úvodní stránky portálu najdete map tool. Pomocí vyhledávacího panelu v mapě můžete najít archeologické naleziště nebo nejbližší město. Druhý vyhledávací panel umístěný nad ním slouží k vyhledávání dalších uživatelů nebo dalších funkcí souvisejících s lokalitou. Vedle vyhledávací oblasti se nachází také několik ikon pro oznámení a možnosti účtu. Umožňují zobrazit aktualizace, přihlásit se nebo odhlásit a opustit portál.

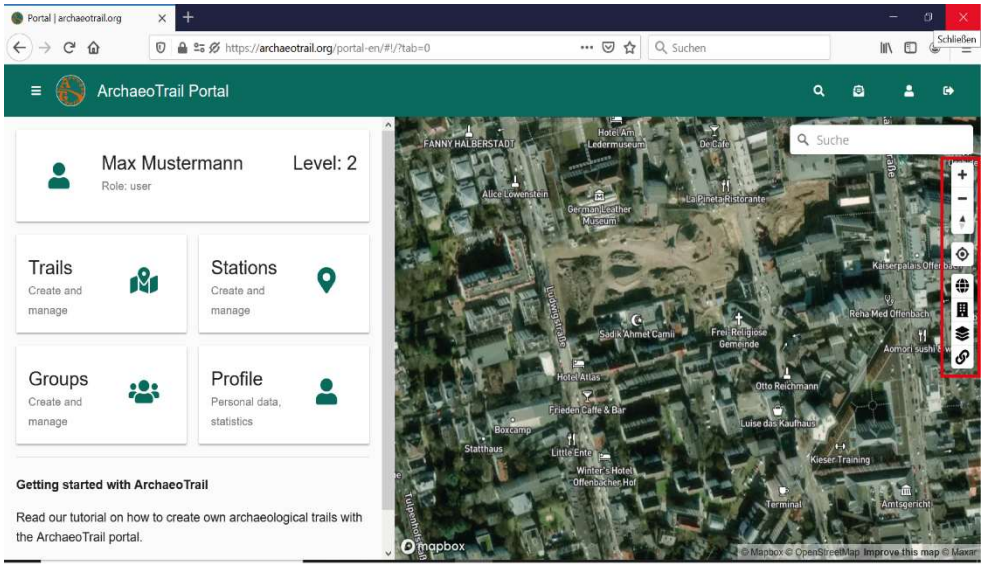

Tlačítka plus a minus slouží k přiblížení a oddálení mapy. Šipka na sever obnoví orientaci mapy tak, aby sever směřoval nahoru. Symbol terče vycentruje mapu na vaši aktuální polohu, symbol zeměkoule zobrazí vaši polohu v širším zobrazení světové mapy. Symbol budovy zapíná a vypíná zobrazení obrysů budov. Následující ikona umožňuje přepínat mezi různými styly mapy. Symbol odkazu slouží k synchronizaci vašich úkolů, například stanic, s mapovým nástrojem.

Váš profil

Na levé straně portálu najdete čtyři hlavní záložky: Trails, Stations, Groups a Profile.

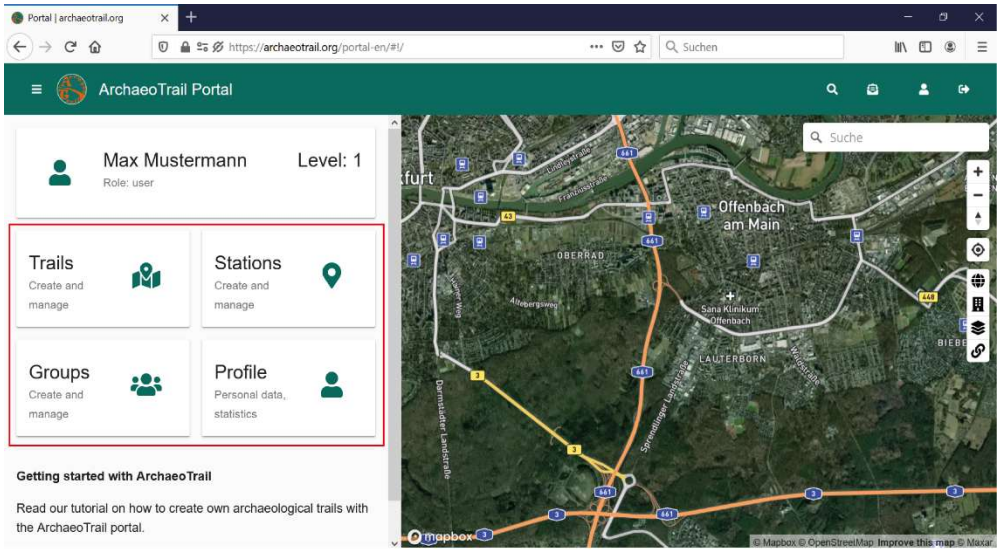

Zvolte Profile, kde můžete zobrazit a spravovat svůj uživatelský účet. V části Profile se pod vaším jménem a profilovým obrázkem nachází časová osa. Jakmile začnete vytvářet trails a stanice, bude se zde zobrazovat váš postup. Po zveřejnění obsahu se objeví také v tomto zobrazení. Uvidíte zde rovněž počet sledujících a počet uživatelů, které sledujete; obě hodnoty začínají na nule. Vedle jména se zobrazuje vaše uživatelská úroveň. Ta se zvyšuje aktivitou na platformě, například publikováním trailů, vytvářením stanic a získáváním sledujících.

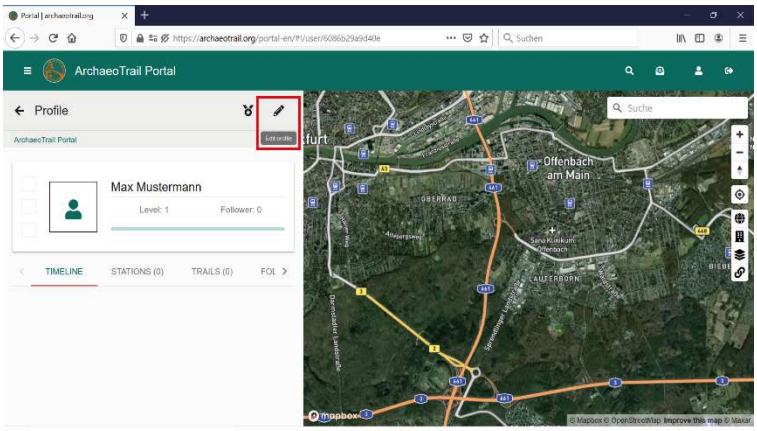

Chcete-li upravit svůj profil, klikněte na ikonu tužky v pravém horním rohu záložky Profile. Profilovou fotografii ze svého zařízení nahrajete volbou Choose image. Můžete také upravit způsob zobrazení svého jména a instituce, doplnit povolání a přidat odkaz na svou webovou stránku.

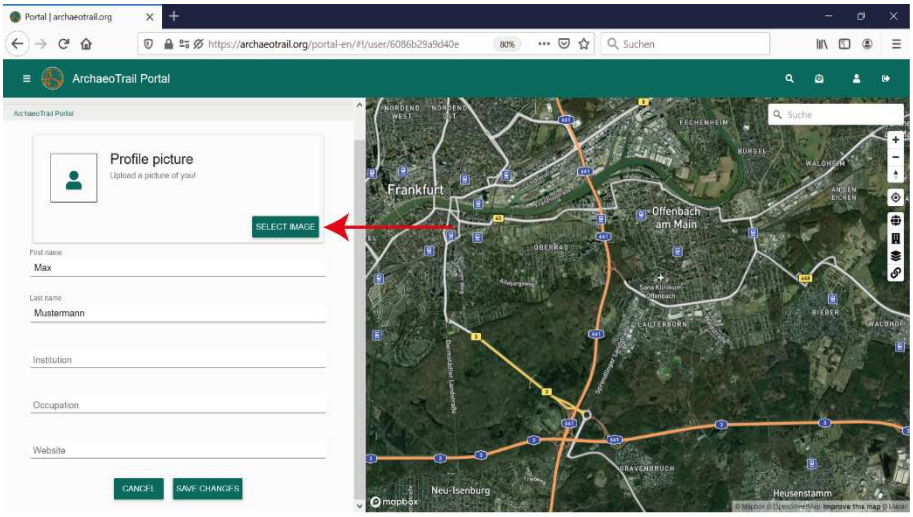

Kliknutím na ikonu odznaku nalevo od tužky zobrazíte získané odznaky. Udělují se například za publikování trailů a stanic, získávání sledujících, dokončení recenzí a stahování vašich trailů návštěvníky. Až tři odznaky můžete zobrazit vedle profilové fotografie; stačí je přetáhnout do příslušné oblasti.

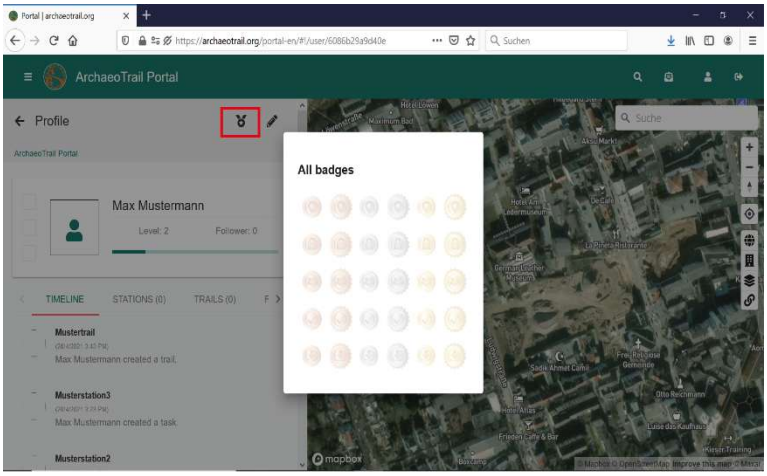

Krok 2: Vytvořte stanice

Nezapomeňte: Než budete moci vytvořit trail, musíte nejprve vytvořit všechny stanice (Stations), které do něj budou zahrnuty. Před zahájením tvorby trailu si připravte všechny potřebné materiály: název a krátký popis trailu, ilustraci nebo titulní obrázek, název a textový obsah každé stanice, obrázky pro jednotlivé stanice a případné doplňkové materiály, jako jsou zvukové nahrávky, videa, další média a kvízové otázky.

Po kliknutí na záložku Stations se zobrazí několik kategorií: **Public Stations**, **My Stations**, **For Me** a **Favourites**. Public Stations jsou přístupné všem uživatelům. My Stations obsahuje stanice, které jste vytvořili. For Me zobrazuje stanice, které s vámi sdíleli ostatní uživatelé. Favourites obsahuje stanice označené pro rychlý přístup. Stanici můžete přidat do Favourites kliknutím na ikonu hvězdičky pod jejím popisem.

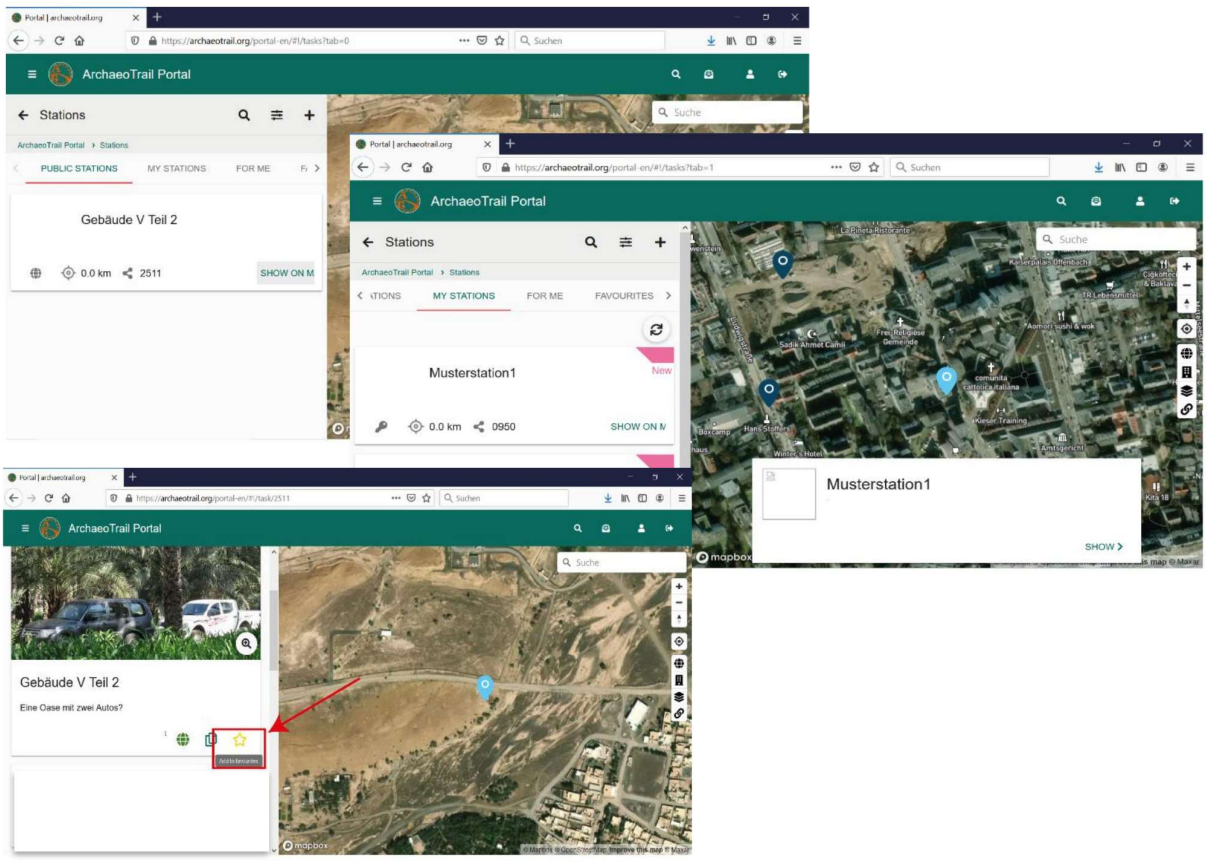

Vytváření nových stanic

Chcete-li vytvořit novou stanici, přejděte na záložku Stations a klikněte na ikonu plus (+) v pravém horním rohu. Doporučujeme mít předem připravené všechny texty a obrázky, které budete ke stanicím nahrávat; celý proces tak bude rychlejší a efektivnější.

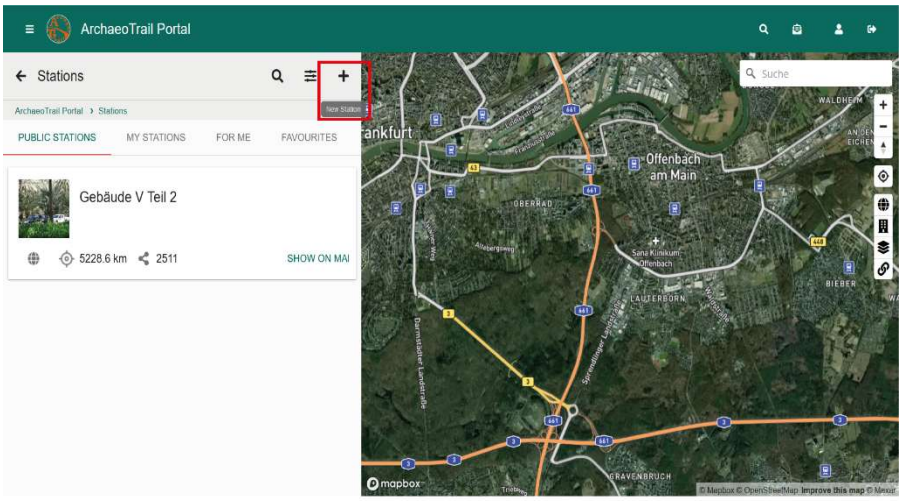

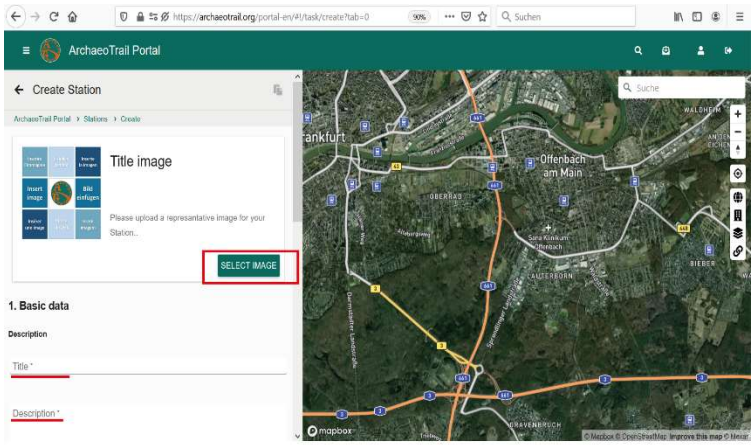

Nahrajte ze svého zařízení **titulní obrázek** a poté zadejte název a popis stanice. Název stanice může mít **maximálně 20 znaků**, aby se na chytrých telefonech zobrazil celý. Jako titulní obrázek zvolte vizuální prvek, podle kterého uživatelé aplikace snadno poznají, že dorazili na správné místo.

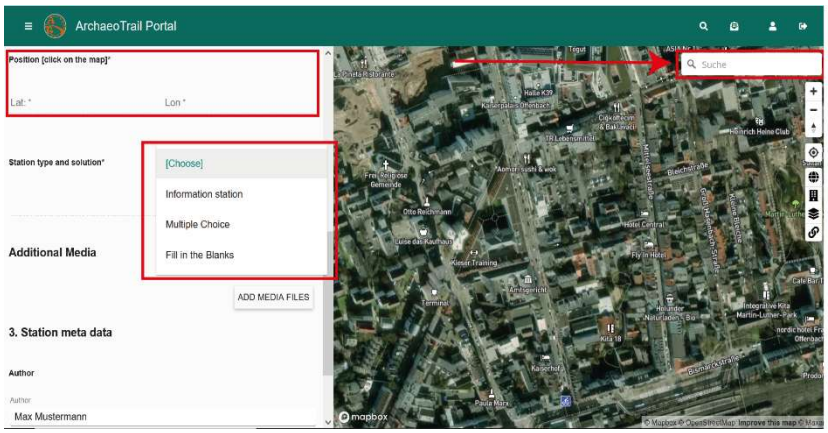

Pomocí mapového nástroje vyhledejte **polohu** stanice a kliknutím do mapy ji umístěte. Vlevo se zobrazí souřadnice zeměpisné šířky a délky. Polohu můžete zadat také ručně pomocí UTM. Použijte číselné hodnoty a desetinnou tečku (.).

Dále z rozevírací nabídky vyberte **type of station** (**typ stanice**). Rozhodněte, zda má stanice poskytovat pouze informace, nebo obsahovat také kvíz. K dispozici je Information Station a dva typy kvízů: Multiple Choice a Fill in the Blanks. Information Station slouží k poskytování srozumitelných a snadno dostupných informací návštěvníkům. **Text je záměrně omezen na 1 000 znaků**, protože uživatelé při procházení trailu zpravidla lépe pracují s krátkým a soustředěným obsahem. Text by měl být jasný, poutavý a vhodný pro širokou veřejnost, nikoli psaný čistě vědeckým nebo akademickým stylem. V případě potřeby můžete přidat odkazy na další zdroje, doporučenou literaturu nebo externí média dostupná na webu. Cílem je sdělit klíčové informace srozumitelně a zajímavě. Důležité: Pokud zvolíte kvíz Multiple Choice, informujte uživatele přímo ve stanici, kolik odpovědí je správných (jedna až čtyři). U každé otázky musí být vždy uvedeny čtyři možnosti odpovědi.

Překlady stanic

Informace ke stanicím můžete návštěvníkům poskytovat ve více jazycích, aniž byste pro každý jazyk vytvářeli samostatný trail. Při spuštění trailu v aplikaci si uživatelé vyberou preferovaný jazyk z vámi nabízených možností. Chcete-li přidat překlady, klikněte na ikonu v pravém horním rohu. Poté vyberte jazyk z rozevírací nabídky a zadejte odpovídající přeložený obsah. Pokud požadovaný jazyk v nabídce ještě není, kontaktujte tým ArchaeoTrail a požádejte o jeho přidání (https://archaeotrail.org/contact-us/).

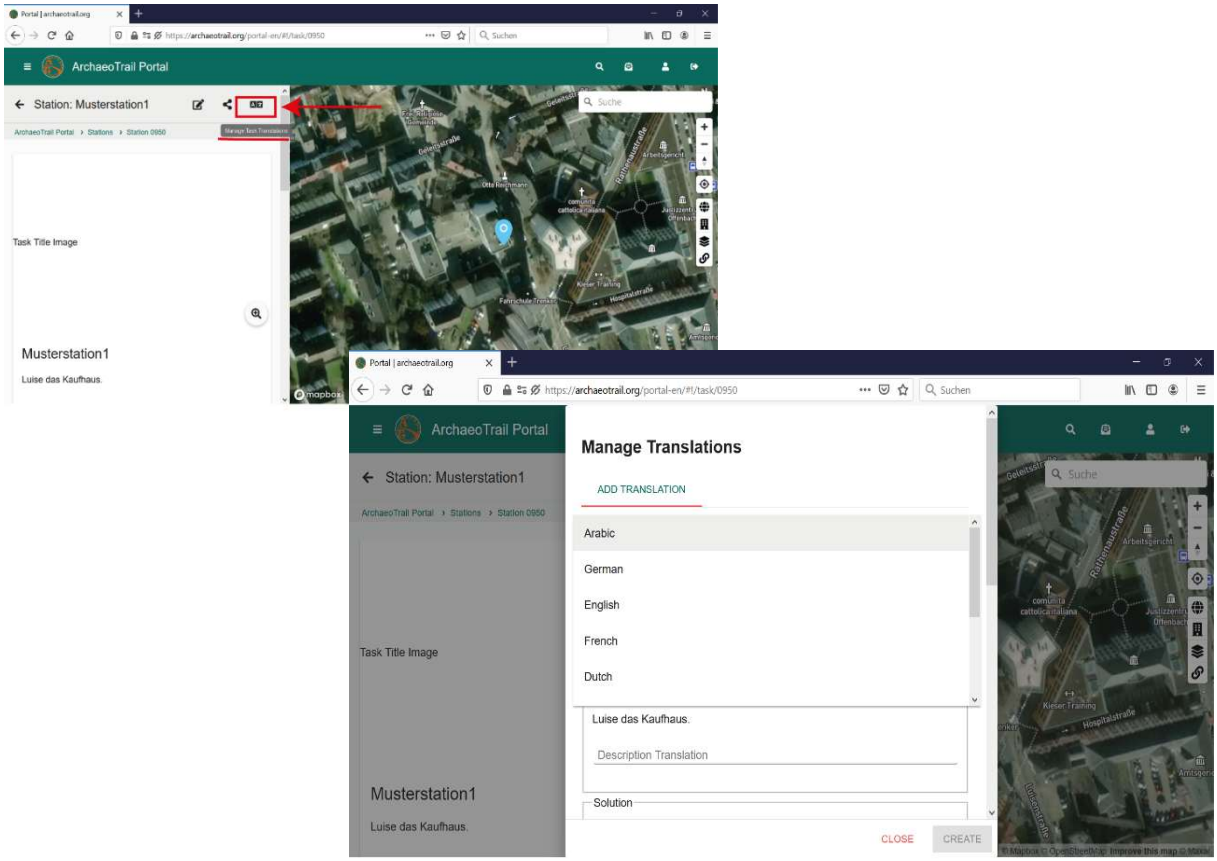

Doplňková média

Kromě titulního obrázku můžete přidávat další média. Doplňkové soubory nahrajete kliknutím na ADD MEDIA FILES. Mohou to být obrázky, videa nebo zvukové nahrávky; maximální velikost jednoho souboru je 20 MB. U vícejazyčného trailu lze jednotlivým jazykům přiřadit různé obrázky. To se hodí například tehdy, pokud jsou prvky v obrázku popsány v jednom jazyce a pro jiný jazyk potřebujete samostatnou verzi. U každého nahraného mediálního souboru proto můžete určit jazyk. Jazykové varianty jsou k dispozici pouze pro doplňková média, nikoli pro titulní obrázek. Do popisu stanice lze také vložit odkazy na další média dostupná na webu.

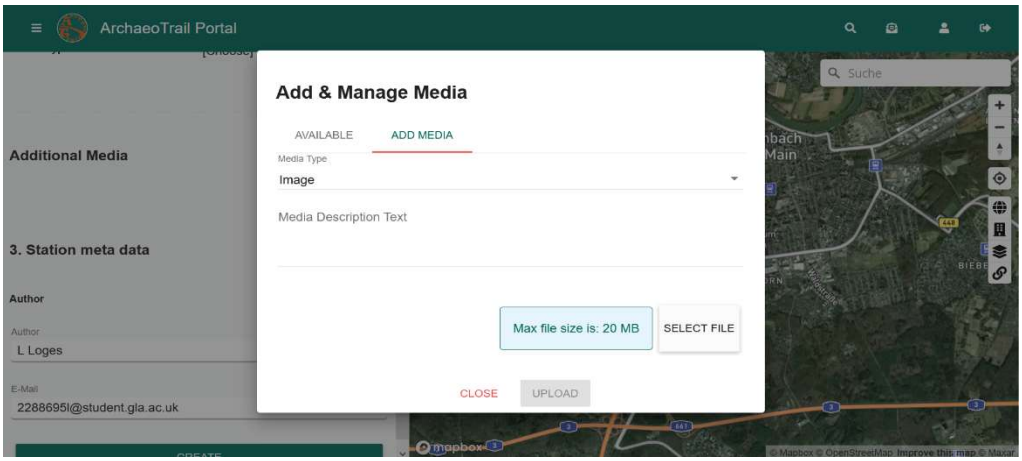

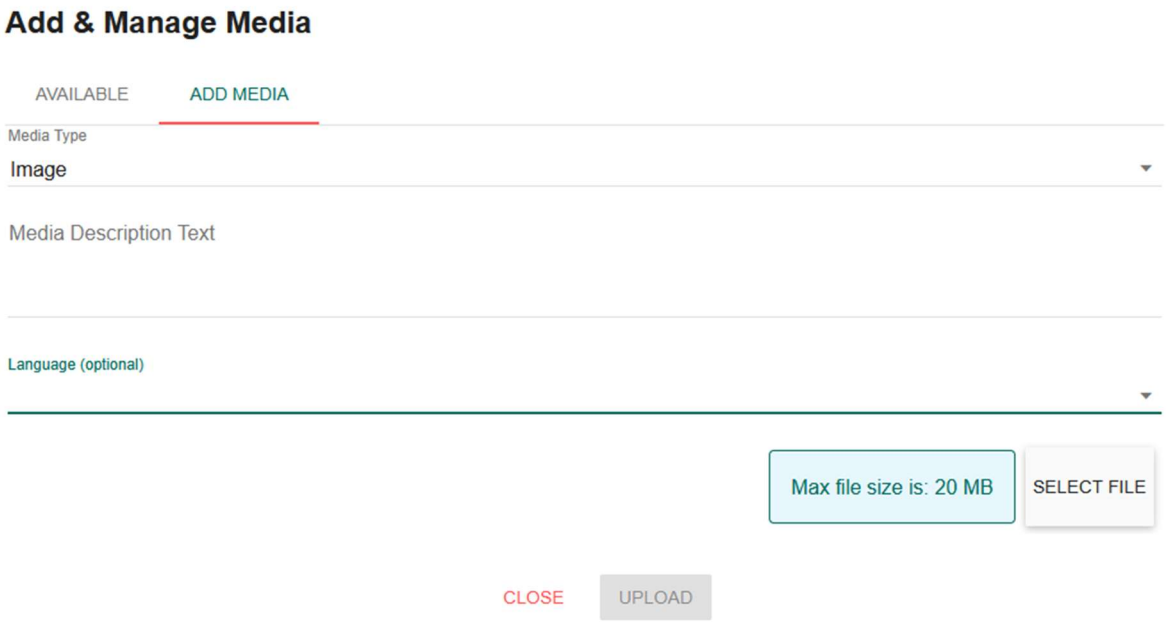

Ke každému mediálnímu souboru byste měli přidat popis. U ilustrací se tento popis v aplikaci nezobrazuje jako titulek; slouží pouze k tomu, abyste soubor později v systému snadno identifikovali. U zvukových a video souborů se však popis v aplikaci zobrazí jako název souboru a po nahrání jej již nelze změnit.

Media Manager

Media Manager otevřete kliknutím na tlačítko Media Manager. Umožňuje spravovat všechny vaše mediální soubory. Číslo v levém horním rohu položky udává, kolik stanic daný soubor aktuálně používá; štítky v levém dolním rohu ukazují jazyky, pro které jsou k dispozici jazykové varianty média. Konkrétní soubor najdete pomocí vyhledávacího pole.

V Station View se v části Additional Media nachází tlačítko, které otevře Media Manager a automaticky nastaví filtr tak, aby se zobrazil pouze příslušný mediální soubor.

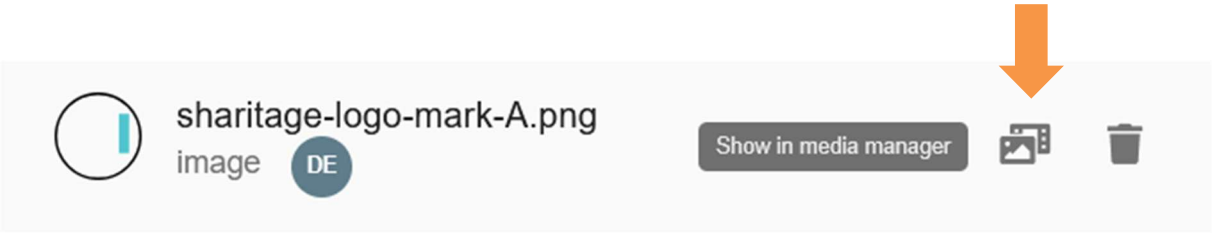

Metadata stanice

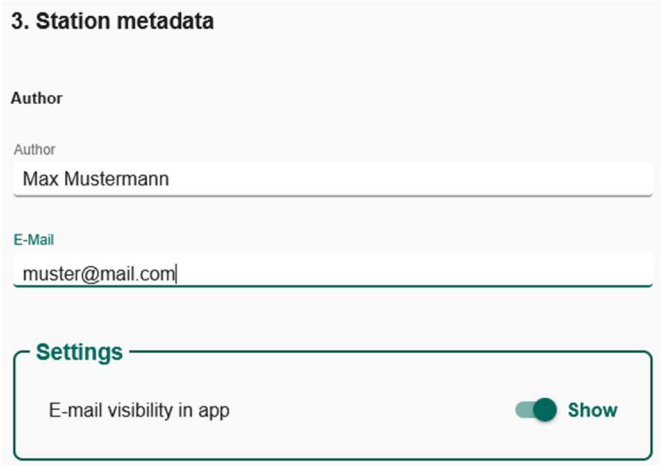

V metadatech stanice můžete uvést jméno tvůrce trailu a kontaktní e-mailovou adresu. Pokud nechcete, aby byly tyto informace viditelné uživatelům aplikace, **ujistěte se, že je přepínač visibility in the app vypnutý**.

Nakonec klikněte na CREATE v dolní části stránky. Gratulujeme, vytvořili jste svou první stanici!

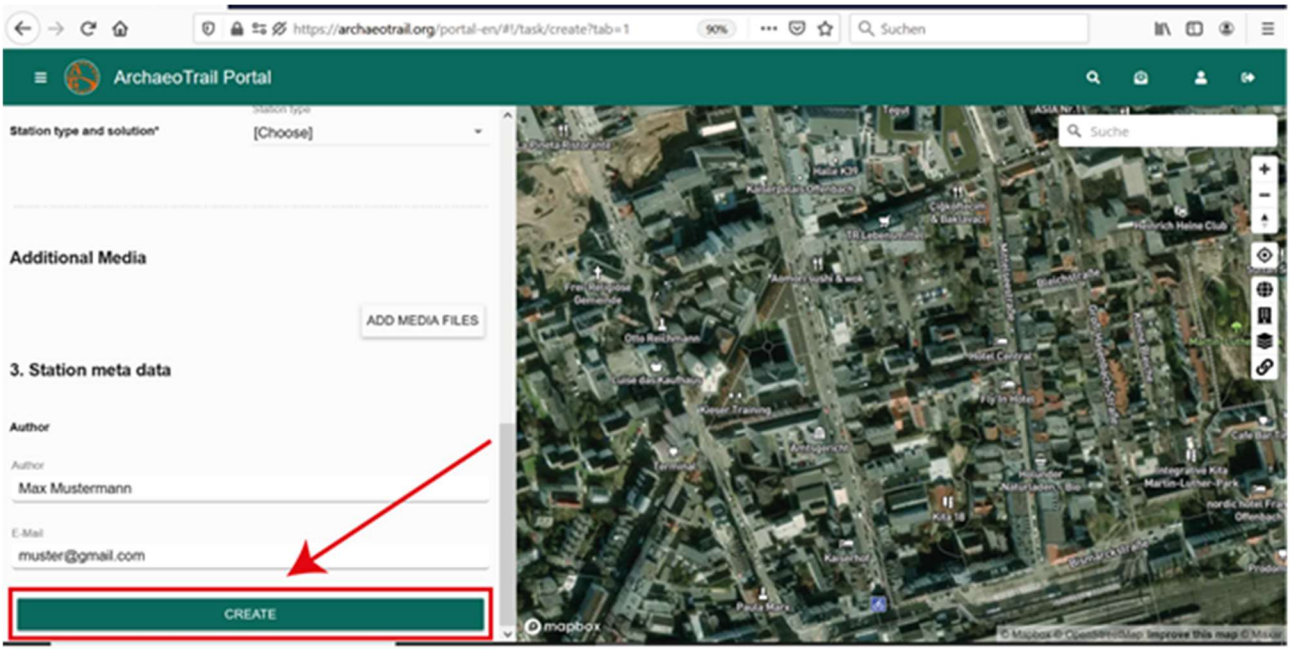

Než začnete vytvářet samotný trail, vytvořte všechny stanice, které do něj chcete zahrnout. Dodatečné přidávání stanic do existujícího trailu je časově náročné.

Úprava stanice

Pokud potřebujete stanici později změnit, klikněte v horní části stránky na Edit Station a proveďte potřebné úpravy. Pokud již byl trail, do kterého stanice patří, zveřejněn, změny se zobrazí až po opětovném stažení trailu do chytrého telefonu.

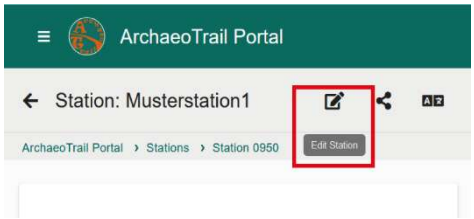

Odstranění stanice

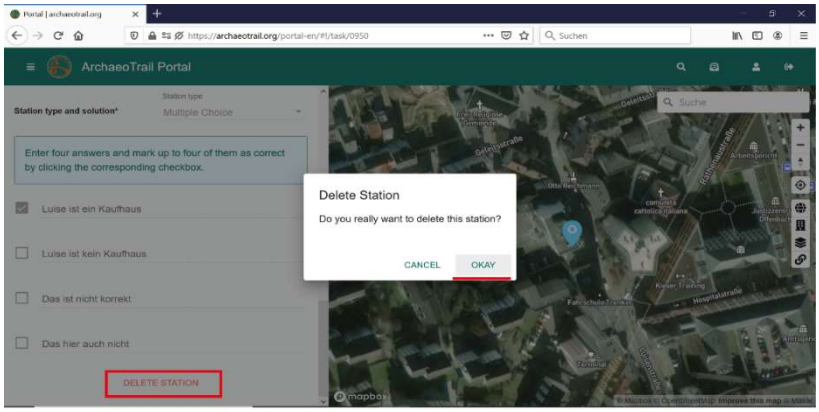

Chcete-li stanici odstranit, přejděte na konec stránky, klikněte na DELETE a potvrďte volbu. Stanice ani trails nelze odstranit, pokud jsou v režimu úprav.

Krok 3: Vytvořte trail

Než vytvoříte trail, musíte nejprve vytvořit všechny stanice (Stations), které do něj budou zahrnuty.

Chcete-li vytvořit trail, přejděte na záložku Trails a klikněte na ikonu plus (+) v pravém horním rohu. Traily jsou členěny do kategorií **Public Trails**, **My Trails**, **For Me** a **Favourites**, stejně jako v části Stations. Nejprve nahrajte titulní obrázek trailu a zvolte jasný, poutavý a výstižný název. Poté pomocí mapového nástroje vyhledejte přibližnou oblast, kterou trail prochází, a kliknutím do mapy určete jeho polohu, ideálně poblíž středu cesty.

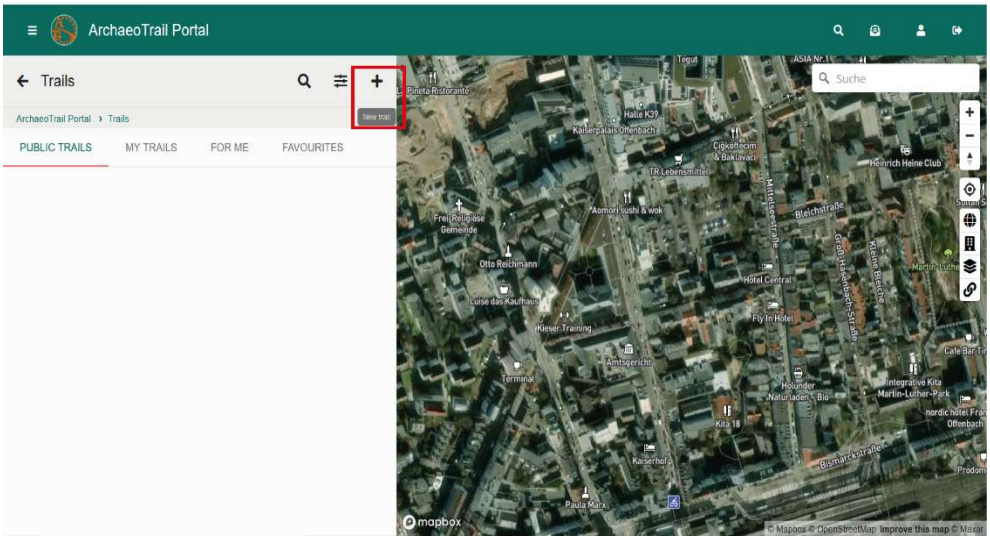

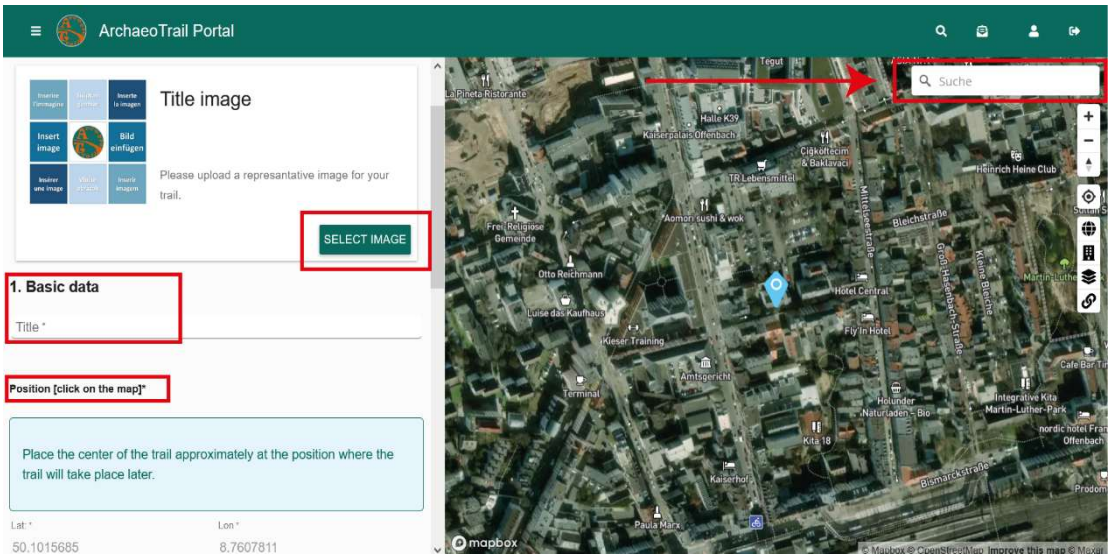

Vyberte příslušný kontinent, zemi a město. Země a město budou viditelné v aplikaci, zatímco pole pro kontinent používá tým ArchaeoTrail interně k přiřazení vhodných recenzentů před zveřejněním trailu.

Pokud zapnete možnost Gamification, mohou návštěvníci získávat body za plnění úkolů na trailu, například kvízů na jednotlivých stanicích. Výsledky slouží pouze pro osobní potřebu a nelze je porovnávat s ostatními uživateli. Lze je však sdílet v rámci skupiny, například ve školní třídě nebo mezi přáteli, kteří trail absolvují společně.

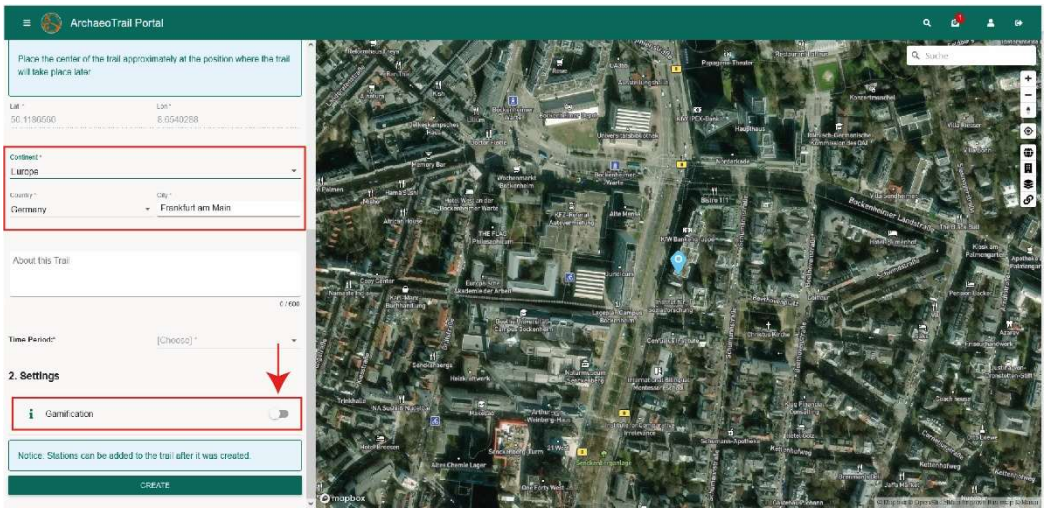

Nyní z rozevírací nabídky vyberte časové období, do kterého vaše archeologická lokalita spadá. Toto pole není v aplikaci viditelné a tým ArchaeoTrail je používá pouze interně k přiřazení vhodných posuzovatelů před zveřejněním. Výběr může být velmi obecný. Pokud si nejste jisti nebo nenajdete přesnou shodu, zvolte nejbližší dostupnou možnost.

Překlady trailu

Při spuštění trailu v aplikaci si uživatelé mohou z nabízených možností vybrat preferovaný jazyk. Trail lze nastavit také jako vícejazyčný. Přejděte do Manage Trail Translations v horní části stránky. Chcete-li přidat překlad, klikněte na ikonu v pravém horním rohu, vyberte jazyk z rozevírací nabídky a přeložte jednotlivé kroky. Po dokončení klikněte na CREATE, čímž překlad přidáte k trailu. Postup lze opakovat pro více jazyků; ujistěte se však, že jsou pro každý nabízený jazyk nahrány také všechny doplňkové materiály. Pokud požadovaný jazyk v nabídce není, kontaktujte tým ArchaeoTrail prostřednictvím https://archaeotrail.org/contact-us/ a požádejte o jeho přidání.

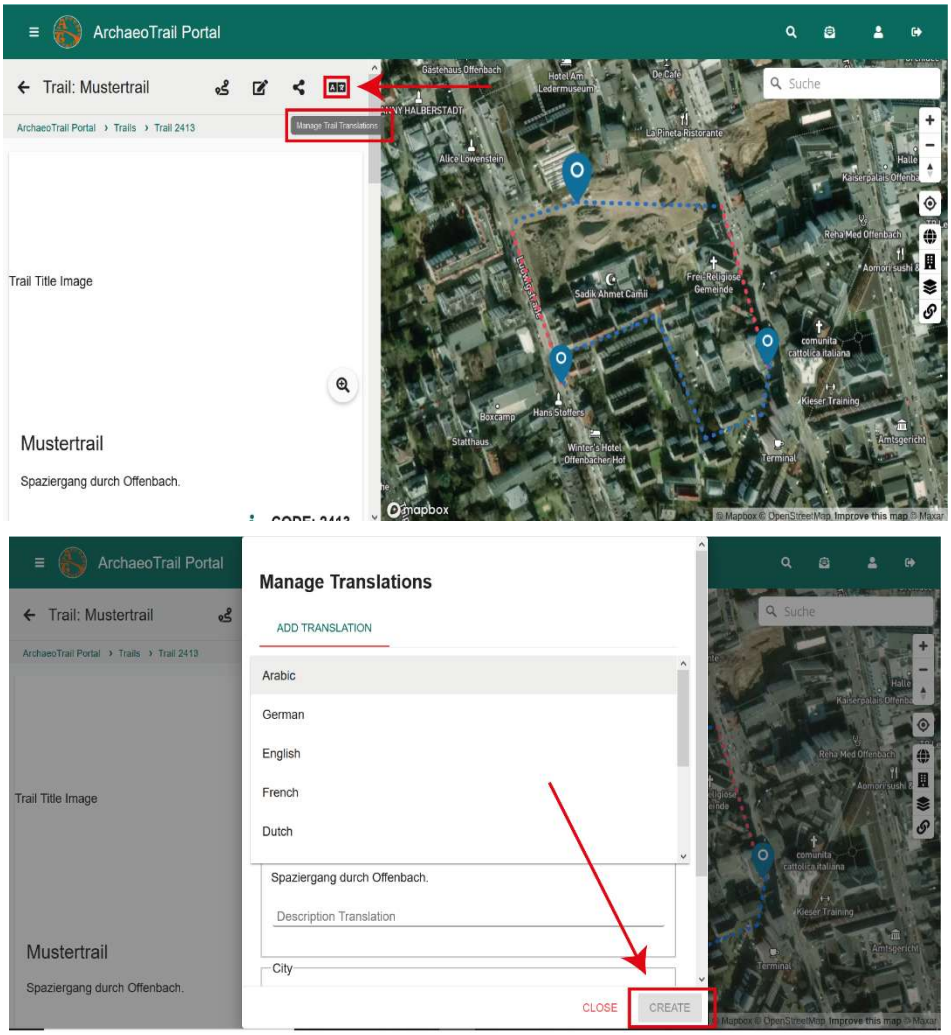

Přidávání stanic do trailu

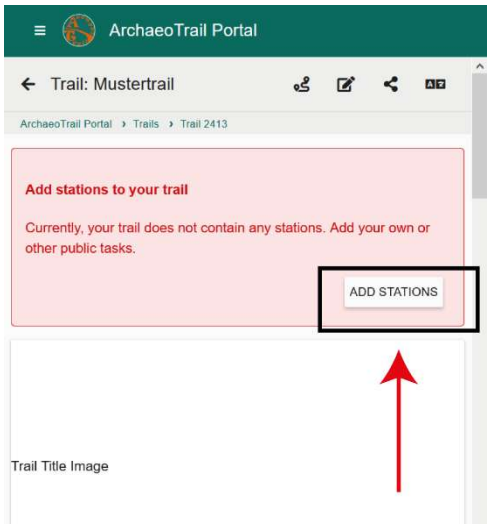

Kliknutím na **CREATE** v dolní části stránky trailu dokončete jeho vytvoření. Poté budete vyzváni k přidání stanic, které do trailu patří.

Vytvořené stanice se zobrazí automaticky a budou seřazeny podle vzdálenosti od polohy trailu. Do trailu je přidáte kliknutím na ikonu plus (+) vedle příslušné stanice.

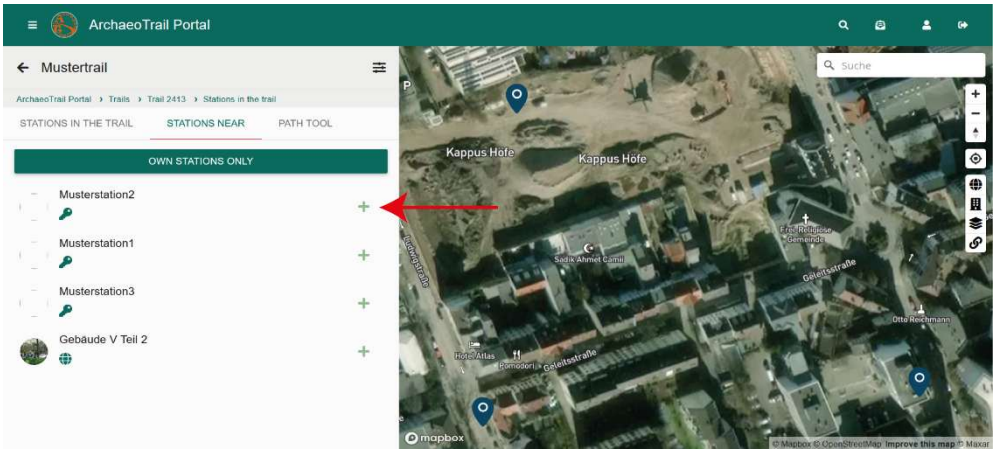

Vytvoření cesty mezi stanicemi

Dále vytvořte cestu mezi stanicemi pomocí Path Tool. Důležité: Než začnete cestu vytvářet, ujistěte se, že jsou do trailu přidány všechny stanice. **Pokud stanice přidáte později, budete muset celou cestu vytvořit znovu.** Portál automaticky vytvoří cestu jako přímé spojnice mezi stanicemi v pořadí, v jakém jsou uvedeny v seznamu.

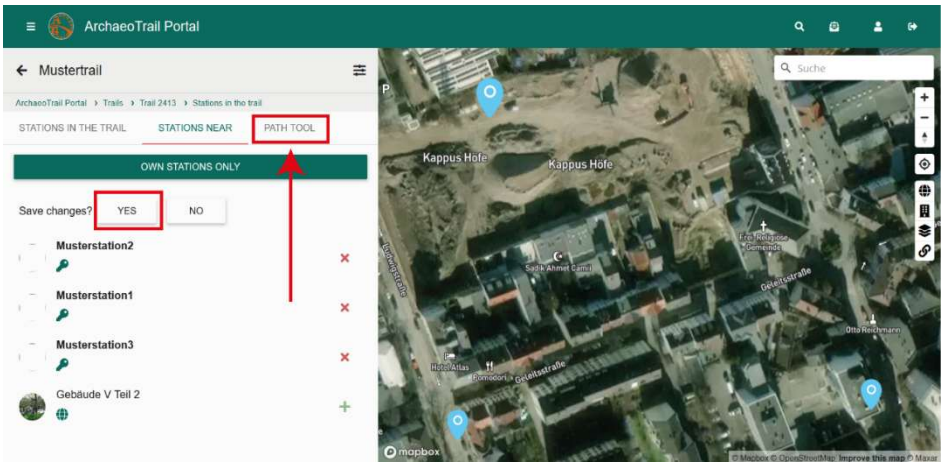

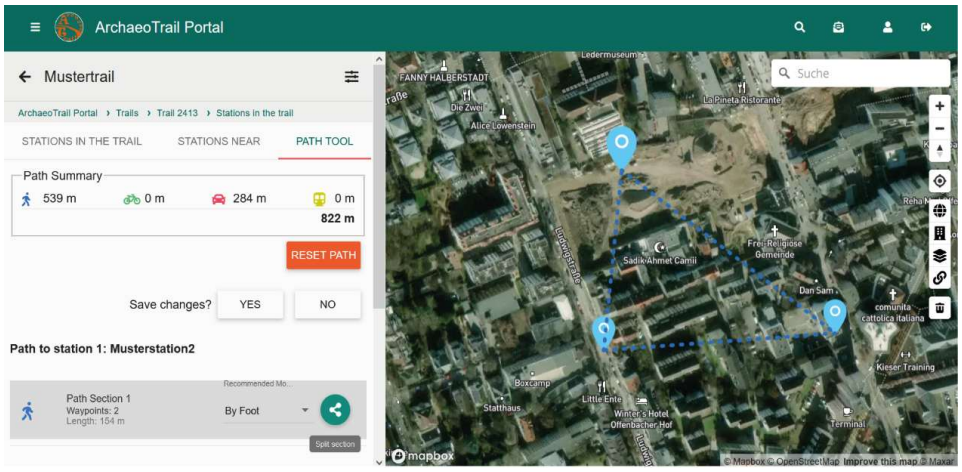

Chcete-li cestu upravit, klikněte na některý její úsek. Čára se změní z přerušované na plnou. Dalším kliknutím na úsek aktivujte režim úprav. Uprostřed úseku se objeví zelený kruh. Klikněte na něj, podržte tlačítko myši a přetáhněte jej na požadované místo. Uprostřed obou nově vzniklých úseků se automaticky objeví nové zelené body.

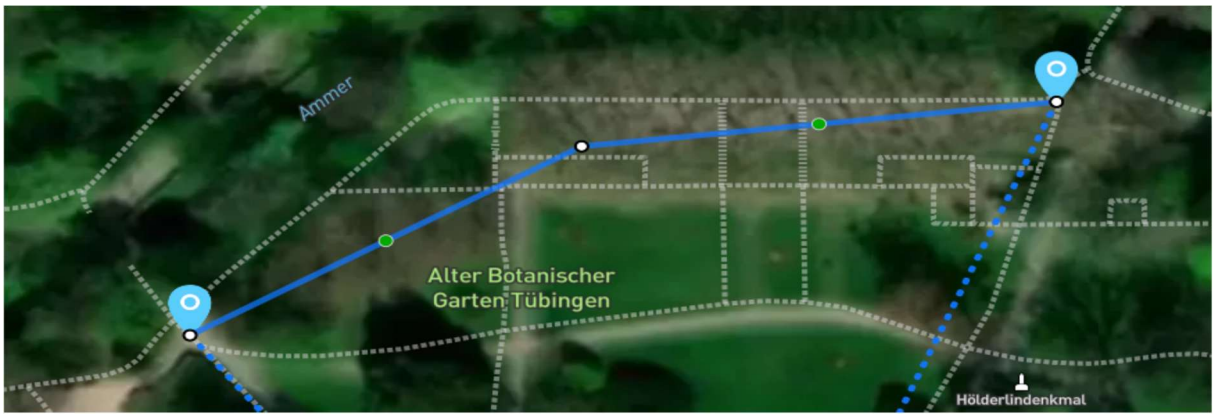

Chcete-li cestu odstranit, klikněte na ni, aby se zobrazila jako plná čára, a stiskněte klávesu Delete. Tuto akci nelze vrátit zpět a odstraněné cesty nelze automaticky obnovit ani znovu vytvořit.

Pečlivě zvolte způsob dopravy pro každý úsek trailu. Můžete vybrat chůzi, jízdu na kole, jízdu autem nebo veřejnou dopravu. Doporučený způsob dopravy lze měnit v rozcestích podél cesty. **Mezi dvěma stanicemi tak můžete přiřadit dva nebo více způsobů dopravy.**

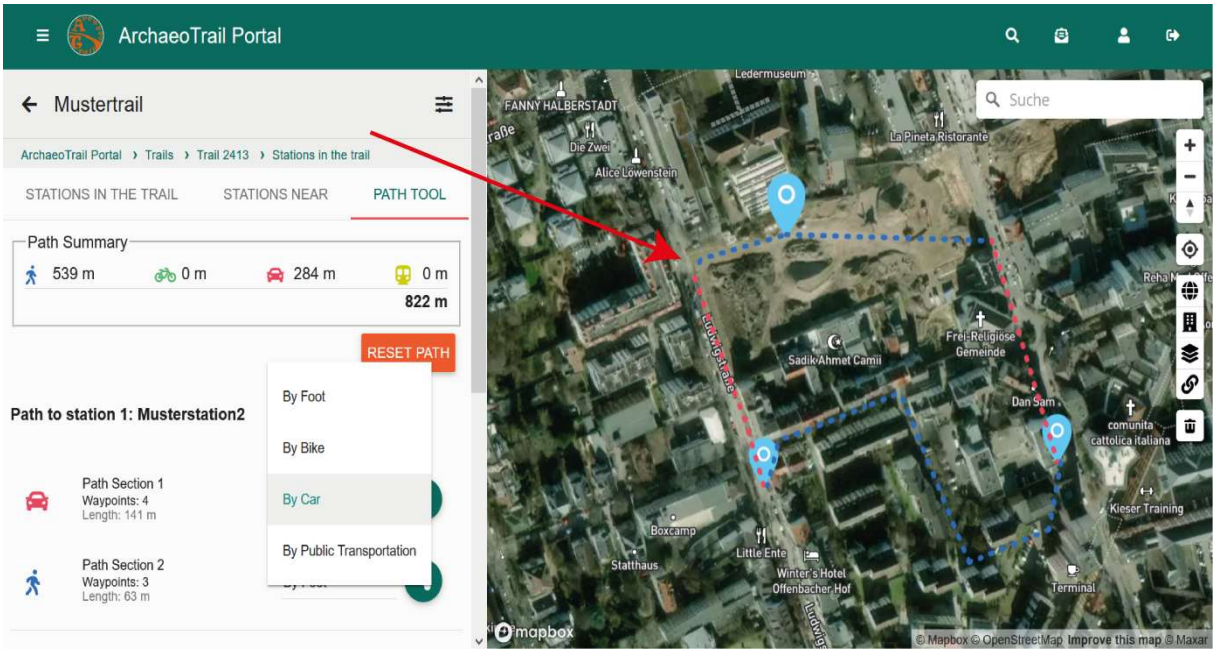

Větvení

Kromě jedné souvislé cesty lze v rámci trailu vytvářet také alternativní cesty. Mohou zahrnovat zkratky, doplňkové úseky nebo alternativní příběhové větve, které si uživatelé zvolí podle svých preferencí. Trail tak může nabídnout flexibilnější a osobnější zážitek.

Chcete-li vytvořit alternativní cestu, začněte obvyklým nástrojem **Path Tool**, jak je popsáno výše. Po vytvoření cesty vyberte stanici na mapě a klikněte na **Add Branch Tool**. Poté zvolte cílovou stanici, do které má nová cesta vést z původně vybrané stanice. V dialogovém okně větve nastavte dostupné možnosti. Můžete zvolit typ větve, například zkratku, alternativní cestu (například s hezčím výhledem) nebo bezbariérovou cestu vhodnou například pro osoby na vozíku nebo osoby s kočárkem. Nové cestě přiřaďte jasný název vystihující její účel a ze standardních možností vyberte způsob dopravy (chůze, jízda na kole, jízda autem nebo veřejná doprava). Nakonec novou větev cesty upravte a doladěte podle postupu uvedeného výše.

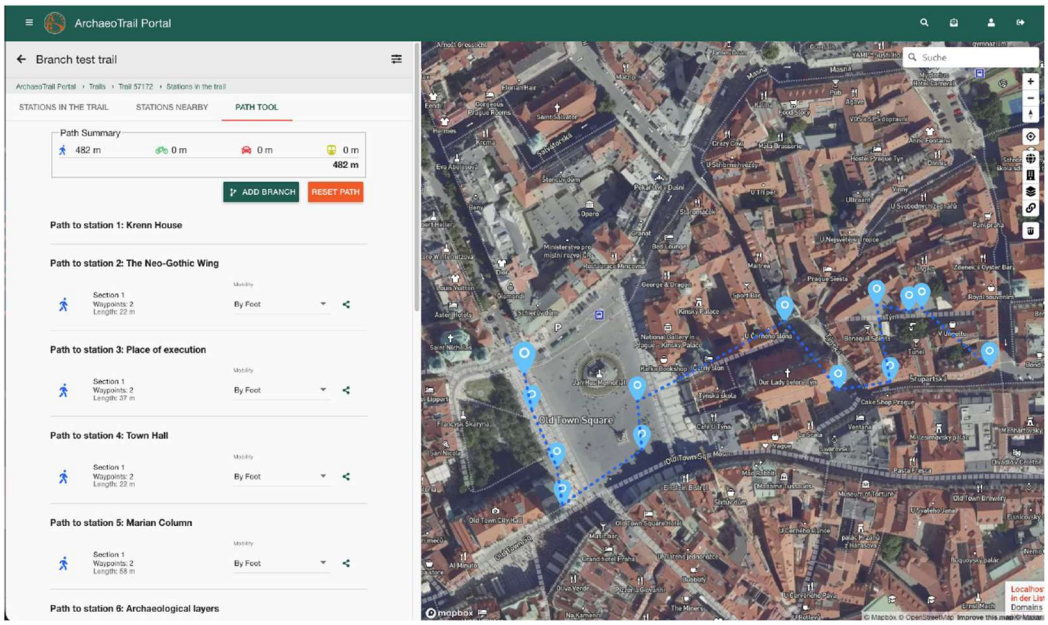

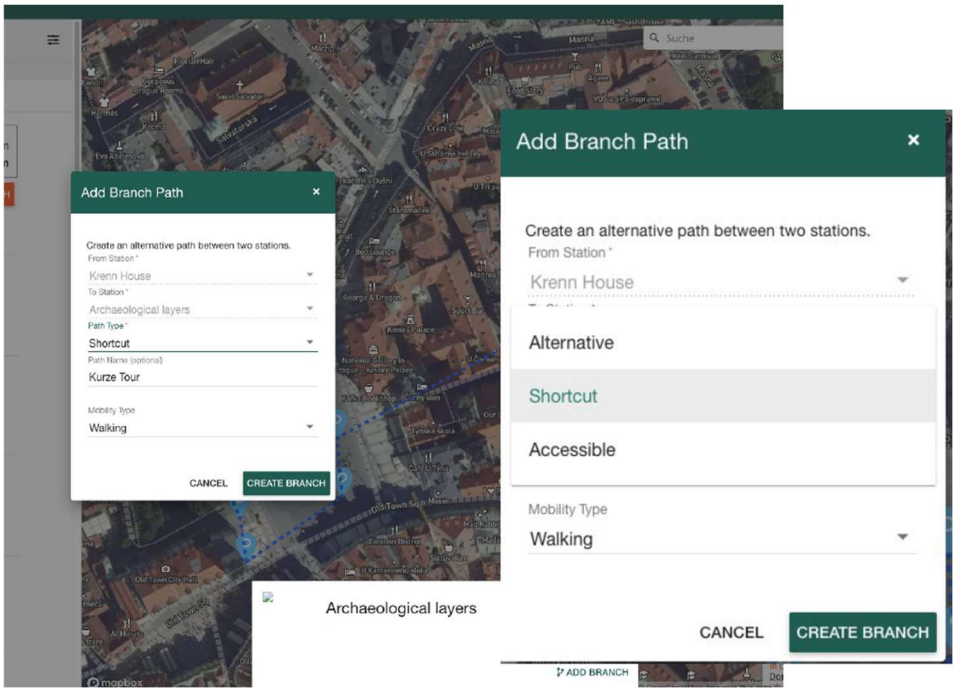

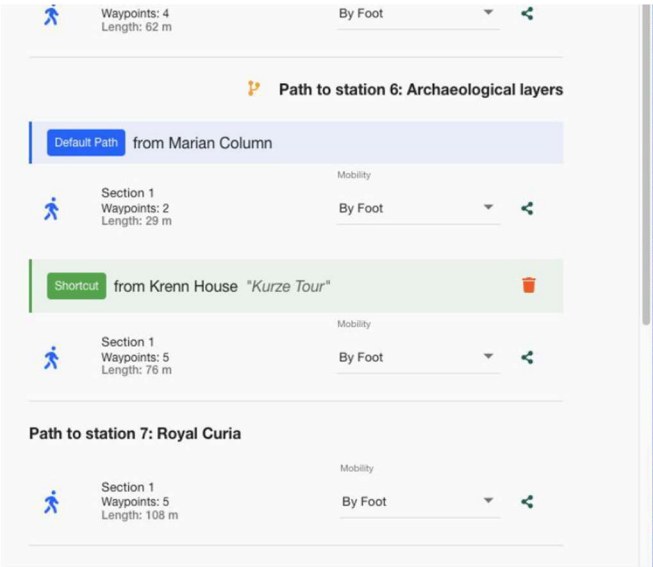

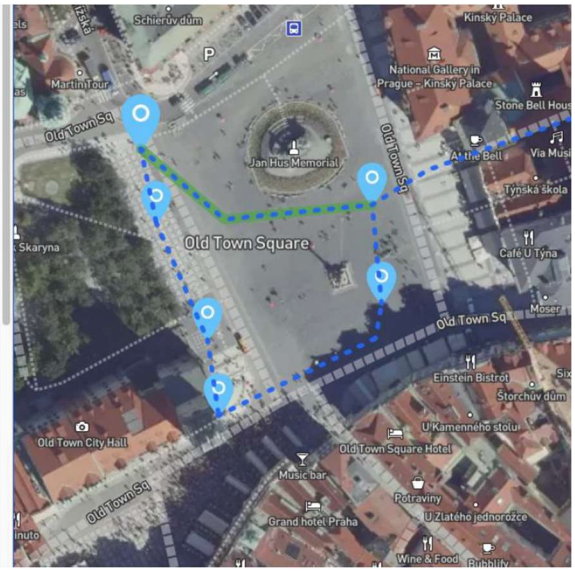

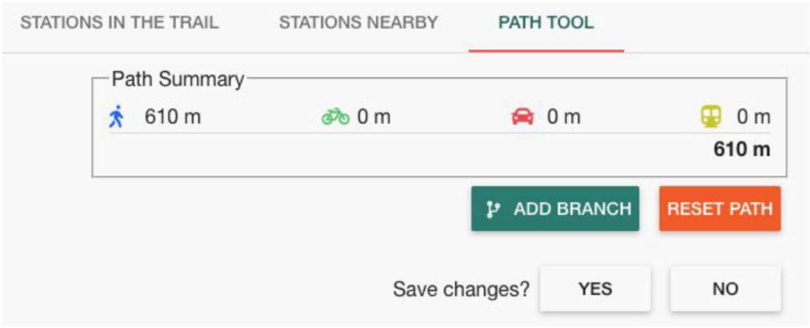

Další možnost: v dialogu Path Tool klikněte na Add Branch.

V aplikaci se větve zobrazují jinak než hlavní cesta. Hlavní cesta je znázorněna modrou tečkovanou čarou, zatímco větve jsou barevně zvýrazněné úseky. Jednotlivé typy větví používají různé barvy; například zkratka může být zvýrazněna zeleně.

Zveřejnění trailu v ArchaeoTrail Portal

Jakmile je trail dokončený a všechny související stanice jsou plně připravené, musíte jej odeslat ke kontrole kliknutím na řádek **Review Not yet requested**. Tím informujete tým ArchaeoTrail, že je trail připraven ke kontrole. Před odesláním se ujistěte, že máte všechna potřebná práva a povolení. To zahrnuje vypořádání autorských práv ke všemu mediálnímu obsahu i případná povolení vlastníků pozemků nebo příslušných místních úřadů pro použité lokality. Za zajištění těchto práv a povolení odpovídá výhradně tvůrce trailu; tým ArchaeoTrail neodpovídá za dodržení právních předpisů ani za škody vzniklé v souvislosti s obsahem nebo jeho použitím. Pokud nelze požádat o kontrolu, obvykle ještě nejsou splněny minimální požadavky pro zveřejnění. Po schválení lze trail zveřejnit a zpřístupnit všem uživatelům ArchaeoTrail App.

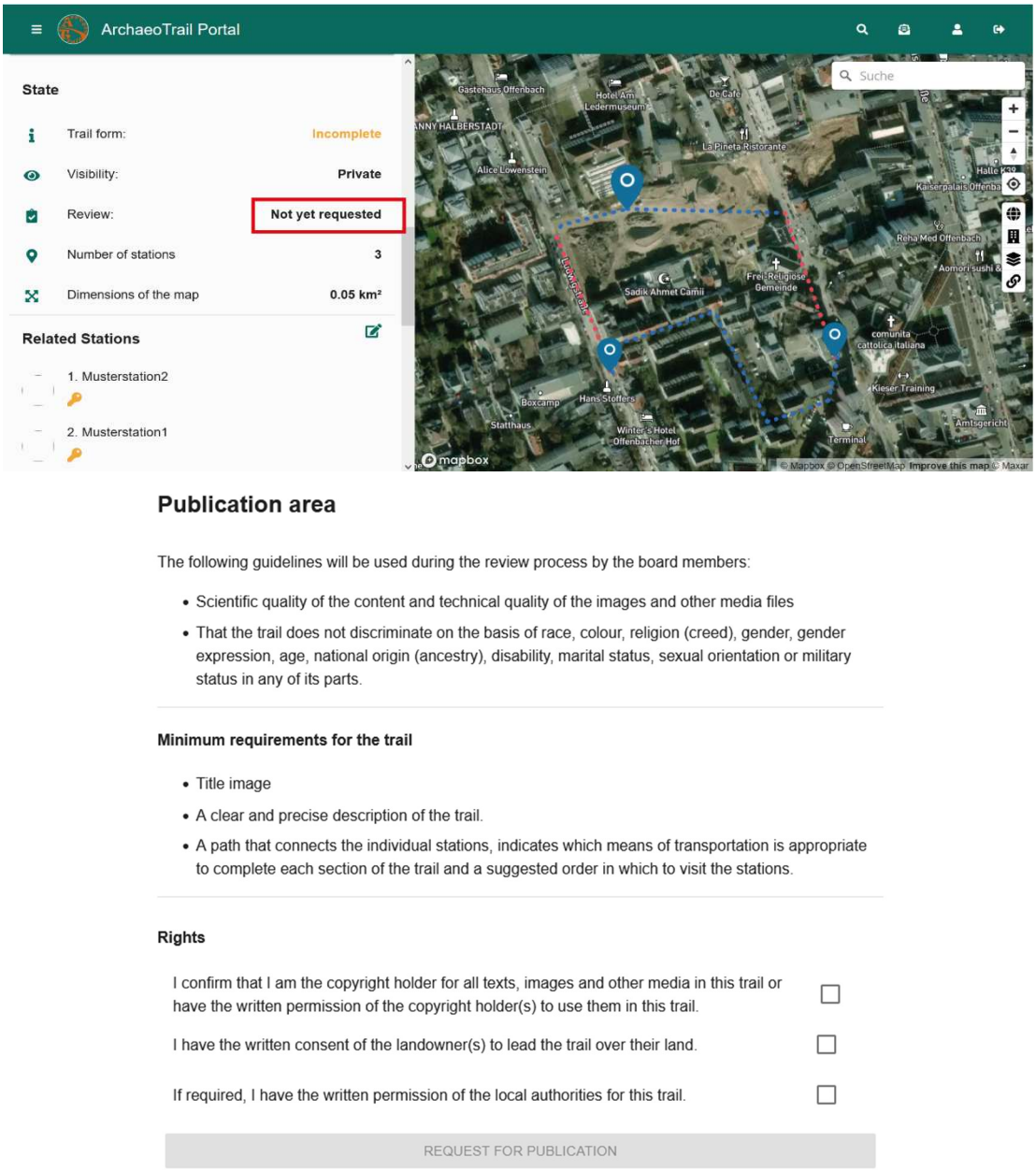

Symbol stažení v dolní části úvodní stránky trailu ukazuje, kolik uživatelů si trail stáhlo. Ikona vedle něj označuje stav viditelnosti: symbol klíče znamená, že je trail soukromý, symbol zeměkoule označuje veřejný trail. Vedle se nachází symbol hvězdičky, kterým můžete trail přidat do Favourites.

ArchaeoTrail neodpovídá za propagaci ani zviditelňování vašeho trailu. Doporučujeme proto trail aktivně propagovat, například umístěním informační tabule na lokalitě s QR kódem odkazujícím přímo na ArchaeoTrail App.

Sdílení trailu bez zveřejnění

V některých případech může být užitečné zpřístupnit trail ostatním, aniž by byl veřejně zveřejněn. Trail tak můžete sdílet a testovat s vybranými uživateli, například s místními úřady, zainteresovanými stranami nebo členy uzavřené skupiny, například školní třídy, pokud obsah není určen široké veřejnosti. Každému trailu je přiřazen **čtyřmístný kód**. Tvůrce jej může použít ke sdílení trailu s dalšími uživateli, i když trail zůstává soukromý. Po zadání kódu v aplikaci v části **Add Trails** mohou uživatelé trail přímo načíst a otevřít.

Úprava trailu

Pokud potřebujete trail později upravit, klikněte v horní části stránky na **Edit Trail** nebo přejděte níže a

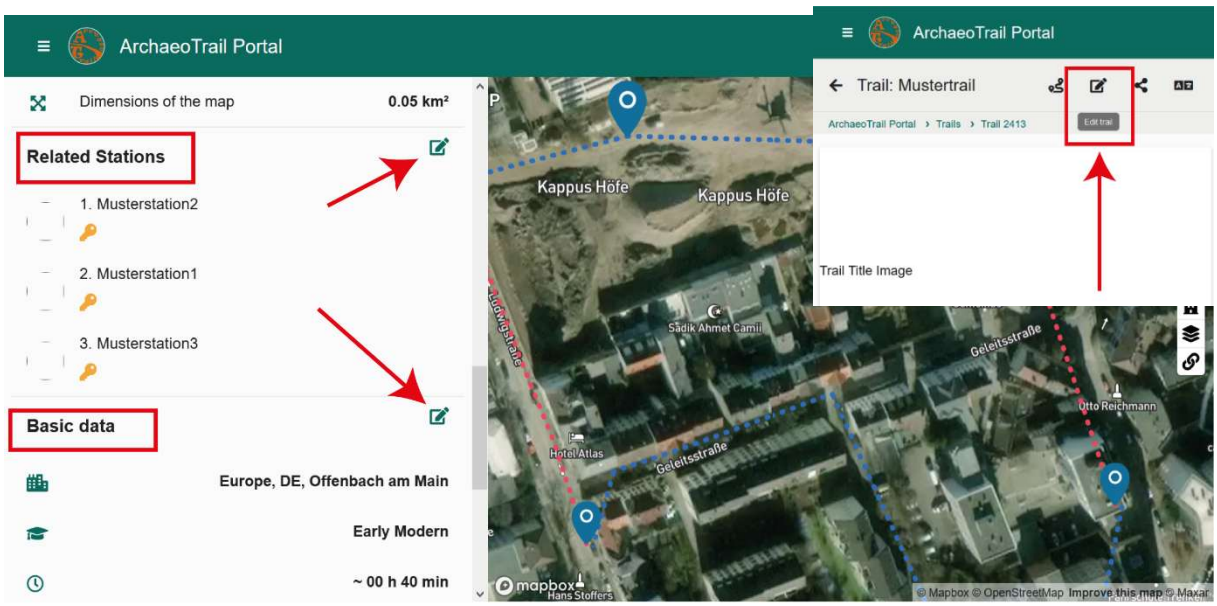

pomocí tlačítek pro úpravy v přehledu trailu otevřete konkrétní části. Pokud již byl trail zveřejněn, změny se projeví až po jeho opětovném stažení do chytrého telefonu. V tomto menu můžete pouze přidávat nebo odebírat stanice z trailu. **Chcete-li upravit samotné stanice, přejděte do části Stations** (viz výše).

Odstranění trailu

Chcete-li trail odstranit, přejděte na konec stránky a ujistěte se, že nejste v režimu úprav. Klikněte na DELETE. Poté budete vyzváni k potvrzení akce zadáním slova DELETE do vyskakovacího okna.

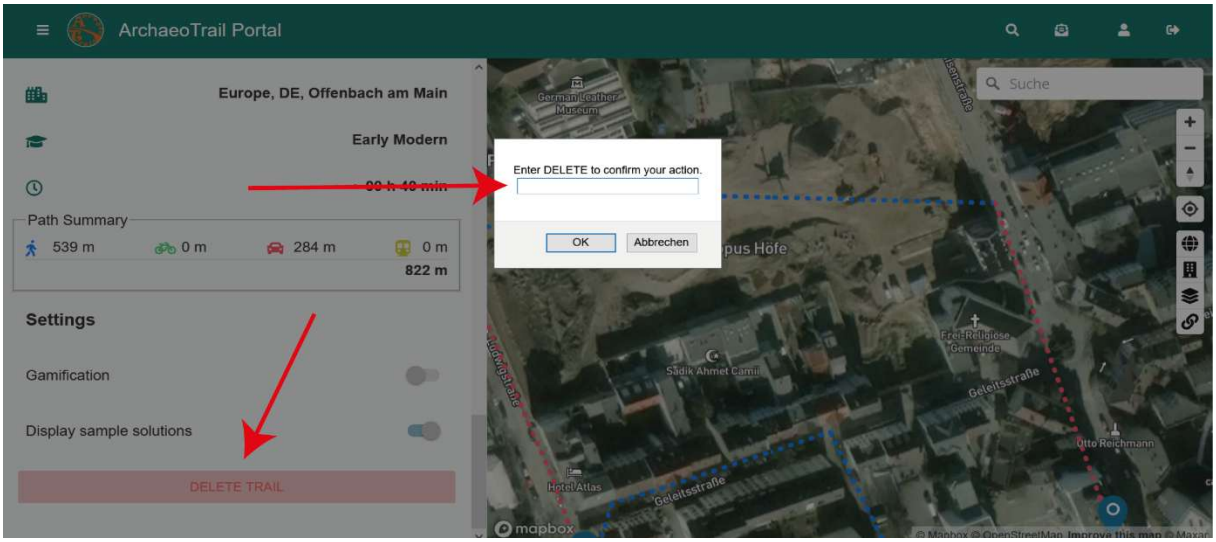

Vytváření skupin a komunikace s ostatními

Chcete-li v portálu komunikovat s ostatními tvůrci trailů, můžete vytvořit skupinu a spolupracovat v ní na trailech. Přejděte do části Groups a klikněte na ikonu plus (+) v pravém horním rohu.

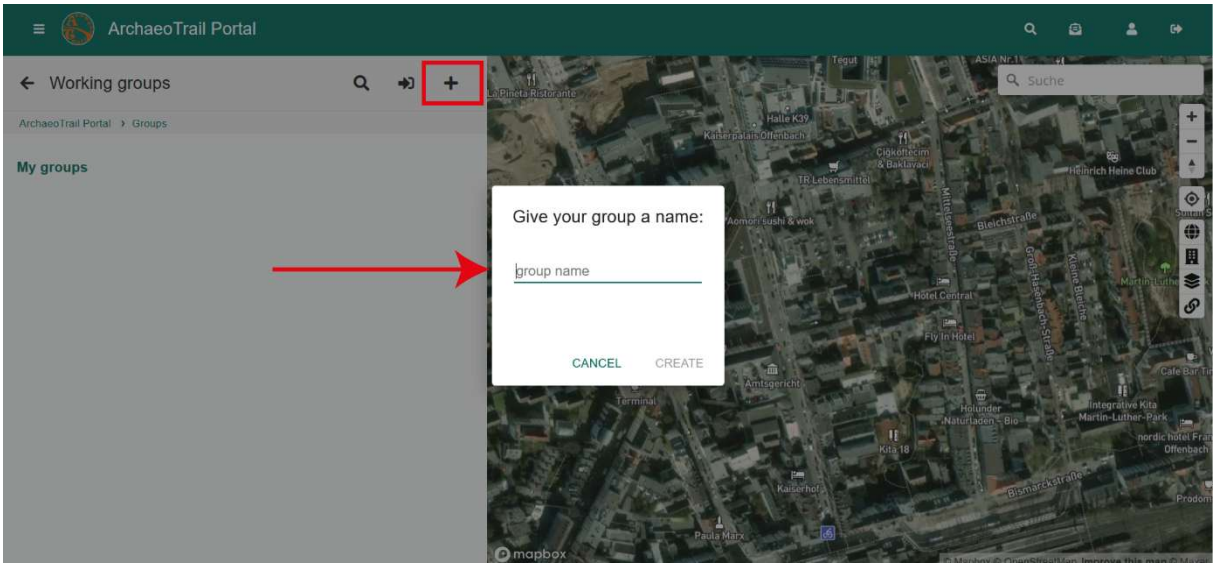

Po pojmenování skupiny obdržíte **tříciferný kód**, který můžete sdílet s každým, koho chcete ke spolupráci pozvat. Chcete-li se připojit ke skupině vytvořené jiným členem, musíte tento kód získat od jejího zakladatele. Členové skupiny pak mohou prohlížet a společně upravovat nezveřejněné traily. Zakladatel skupiny může kdykoli odebrat člena kliknutím na DELETE.

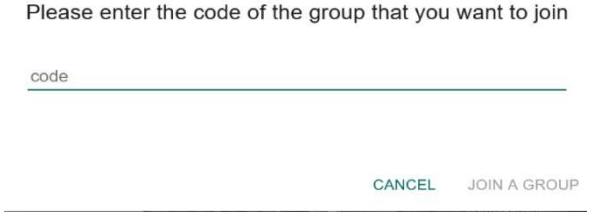

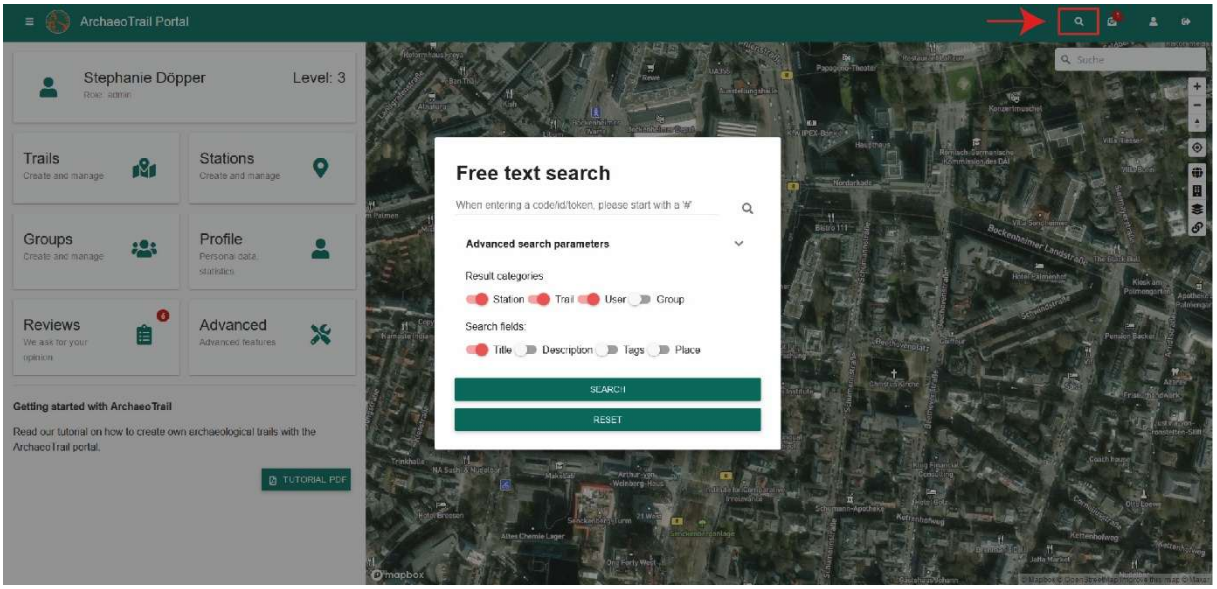

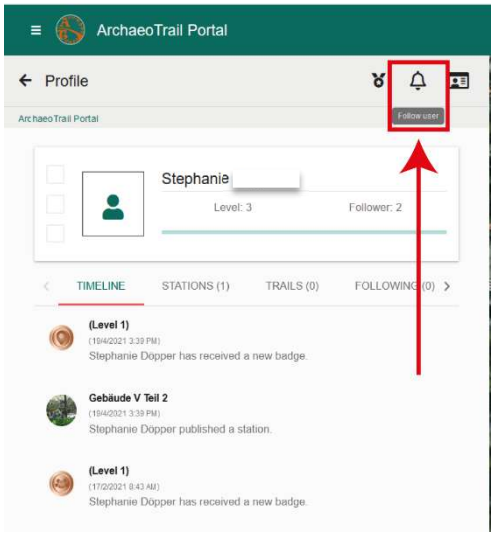

S ostatními členy platformy můžete komunikovat také přímo. Chcete-li najít jiného uživatele, použijte panel pro vyhledávání podle klíčových slov nad mapovým nástrojem. Chcete-li uživatele sledovat, přejděte na jeho profilovou stránku a klikněte na ikonu zvonku. Jakmile jej začnete sledovat, můžete mu poslat přímou zprávu kliknutím na ikonu papírového letadla v jeho profilu. Kontaktní údaje jiného uživatele si můžete vyžádat bez ohledu na to, zda jej sledujete.

